

Дівчина А

Вона хоче забути про минуле. Але воно не відпускає...

Тридцятирічна Лекс намагається жити як усі. Не згадуючи про те, ким вона була колись. Але повідомлення про смерть матері у в'язниці зводить спроби Лекс нанівець. Бо вона — та сама Дівчина А, про яку колись писали всі британські газети. Дівчина, котра змогла втекти з моторошного Будинку жахів. І тепер вона його успадкувала. Чи зуміє Лекс перетворити давню оселю болю та страждань на символ надії і прихисток для нужденних? Чи витримає натиск спогадів про звірства, які батько-фанатик чинив у цих стінах над нею та її братами й сестрами? А чи минуле поглине її цілком, немов те болото, на якому стоїть рідний, однак ненависний будинок?..

ЕБІГЕЙЛ ДІН
Дівчина А

Пронизлива драма про зцілення дитячих травм

Майстерно написаний роман розбурхує уяву
й викликає непереборне бажання дочитати.

Booklist

Найгучніший детективний трилер із часів «Загубленої».

Elle

КСД

ABIGAIL DEAN

Girl A

A Novel

ЕБІГЕЙЛ ДІН

Дівчина А

Роман

ХАРКІВ
2021 **КСД**

КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2022

ISBN 978-617-12-9360-1 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням: Dean A. Girl A : A Novel / Abigail Dean. — London : HarperCollins Publishers, 2021. — 336 p.

Дизайнер обкладинки *Вікторія Дорошенко*

Дін Е.

Д46 Дівчина А : роман / Ебігейл Дін ; пер. з англ. Ю. Максимейко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. — 384 с.

ISBN 978-617-12-9149-2

ISBN 978-0-00-838905-5 (англ.)

Тридцятирічна Лекс намагається жити як усі. Не згадуючи про те, ким вона була колись. Але повідомлення про смерть матері у в'язниці зводить намагання Лекс нанівець. Бо вона — та сама Дівчина А, про яку колись писали всі британські газети. Дівчина, котра змогла втекти з моторошного Будинку жахів. І тепер вона його успадкувала. Чи зуміє Лекс перетворити оселю болю та страждань на символ надії і прихисток для нужденних? Чи

витримає натиск спогадів про звірства, які батько-фанатик чинив у цих стінах над нею та її братами й сестрами? А чи минуле поглине її цілком, немов те болото, на якому стоїть рідний, однак ненависний будинок?..

УДК 821.111

© Abigail Dean, 2021

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2021

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2021

1. Лекс (Дівчина А)

Ви не знаєте мене, але бачили моє обличчя. На ранніх знімках наші зображення пікселізували аж до талії — навіть волосся вважалось особливою прикметою, за якою нас можна було впізнати. Але знавцям набридло оберігати нашу історію, тож у затхлих куточках Інтернету легко її знайти. На фотографії, про яку йдеться, ми стоїмо перед будинком на Мур-Вудс-роуд пізнім вересневим вечором. Ми одне за одним вийшли на вулицю й вишикувалися за зростом — а Ной був на руках в Етана, — поки батько вибудовував композицію. Маленькі привиди, зіщулені в яскравому сонці. За нашими спинами, в останніх променях надвечірнього сонця, стояв будинок, і з його вікон і дверей розповзалися тіні. Ми завмерли й дивилися в об'єктив. Здавалося, все буде бездоганно. Але за мить до того, як батько натис на кнопку, Єва стиснула мою руку й повернула до мене личко. На світлині видно, що вона от-от щось скаже, а на моєму обличчі починає з'являтися усмішка. Я не пам'ятаю, що вона сказала, але впевнена: пізніше ми за це заплатили.

Я приїхала до в'язниці десь пополудні. Дорогою слухала старий плейліст під назвою «Гарного дня» — його зібрав для мене Жі-Пе, тож, коли і двигун, і музика змовкли, в авто раптом стало тихо. Я відчинила дверцята. На шосе дедалі більшало машин, і вони шуміли, як океан.

Адміністрація в'язниці зробила коротку заяву на підтвердження смерті моєї матері. Напередодні я читала статті онлайн — всі поверхові, — але кожна по-різному приходила до однаково щасливого завершення. З дітьми Грейсі, деякі з яких вже відмовилися від анонімності, все гаразд. Я сиділа в рушнику на готельному ліжку в компанії страв, які принесли в номер, і сміялася. На сніданок до кави подали стос місцевих газет. Мати була на титульній сторінці, під статтею про різню у фастфуді «Вімпі бургер». Спокійна днина.

У вартість моєї кімнати входив шведський стіл, і я лишалася до останнього, поки не підійшла офіціантка і не сповістила, що їм час готуватися до обіду.

— Сюди заїжджають на обід? — запитала я.

— А так і не скажеш, еге ж? — відказала вона з винуватим виглядом. — Але обід у вартість не входить.

— Усе гаразд, — мовила я. — Дякую. Було дуже смачно.

Коли я починала працювати, моя керівниця Джулія Девлін сказала, що настане час, коли мені набриднуть безкоштовна їжа та алкоголь, коли розтане моє зачарування тарелями з бездоганними канапками, коли я більше не ставитиму будильник, щоб устигнути на готельний сніданок. Девлін мала рацію щодо багатьох речей, але тут вона помилилася.

Я ніколи досі не бувала у в'язницях, але ця не надто відрізнялася від того, що я собі уявляла. За парковкою були білі стіни, увінчані колючим дротом, ніби шипшиною з казки. За стінами над бетонним ровом височіли чотири вежі з сірою фортецею посередині. Материн маленький світ. Я задалеко припаркувалася й мусила подолати море порожнього простору, йдучи по можливості вздовж широких білих ліній. Окрім моєї машини на парковці стояла лиш одна автівка, а всередині, вхопившись за кермо, сиділа літня жінка. Побачивши мене, вона підняла долоню, так ніби ми знали одна одну, і я помахала у відповідь.

Асфальт під ногами починав плавитися. Дійшовши до входу, я відчула, що в мене змок бюстгальтер і спітніла потилиця. Мій літній одяг лишився в нью-йоркській шафі. Англійське літо на моїй пам'яті було тьмяним, тому, щоразу виходячи на вулицю, я дивувалася яскраво-блакитному небу. Вранці мені довелося витратити скількись часу, аби дібрати одяг, так я і застрягла, напіводягнена, перед дзеркалом гардероба: ну не було в ньому одягу на всі випадки життя. Врешті зупинилася на білій сорочці, просторих джинсах, новесеньких кедах і непристойних окулярах. «Не надто життєрадісно?» — запитала я в Олівії, надіславши фотку, але вона була в Італії, на весіллі серед старовинних стін Вольтерри, тож не відповіла.

У в'язниці, як і в будь-якій іншій установі, була стійка реєстратури.

— Вам призначено зустріч? — запитала жінка за стійкою.

— Так, — підтвердила я. — З начальницею.

— З директоркою?

— Звісно. З директоркою.

— Ви Александра?

— Так, це я.

Начальниця в'язниці мала зустріти мене у вестибюлі.

— У суботу пополудні мало персоналу, — пояснила вона, коли ми домовлялися. — І жодних відвідувачів після третьої. Тож має бути тихо.

— Це добре, — схвально відгукнулася я. — Дякую.

— Не варто такого казати, — додала вона, — але це чудовий час для втечі.

Тепер вона йшла коридором, заповнюючи навколишню тишу. Я читала про неї в мережі. Вона була першою жінкою в Британії, яка очолила установу суворого режиму, й дала кілька інтерв'ю після свого призначення на цю посаду. Вона хотіла стати офіцером поліції, але тоді ще діяли жорсткі обмеження за зростом, а їй бракувало якихось п'яти сантиметрів. Однак цього все ж вистачало, аби працювати у в'язниці. Нелогічно, та вона не зважала. На жінці був синій костюм відтінку електрик — я бачила його на фотографіях, розміщених поряд із інтерв'ю, — й дивні вибагливі туфлі, так ніби хтось підказав їй, що вони можуть пом'якшити загальне враження. Вона непохитно вірила в силу реабілітаційних установ. В житті вона здавалася більш утомленою, ніж на світлинах.

— Александро, — сказала начальниця в'язниці й потисла мені руку. — Співчуваю вам, мені шкода.

— А мені — ні, — кинула я. — Тож не переймайтеся.

Вона вказала туди, звідки прийшла:

— Мій кабінет — біля зали для відвідувань, — промовила. — Прошу.

Коридор був безособово-жовтим, із потертими плінтусами та вигорілими плакатами про вагітність і медитацію. Наприкінці розташувалися металошукач і конвеєр для речей. Сталеві шафки до самої стелі.

— Проста формальність, — пояснила начальниця. — Принаймні сьогодні не людно.

— Як в аеропорту, — мовила я і пригадала, як два дні тому в Нью-Йорку мій ноутбук та навушники лежали в сірій таці, по сусідству з охайним прозорим пакетом косметики. Для пасажирів, які часто літали, були окремі коридори, тож я завжди проходила без черги.

— Саме так, — погодилася вона. — Точно.

Начальниця виклала вміст кишень на конвеєр і пройшла у рамку металошукача. У неї були перепустка, рожеве віяло і дитячий сонцезахисний крем.

— У мене в родині всі руді, — мовила жінка. — Такі спекотні дні, як оце сьогодні, не для нас.

На перепустці була фотографія. На ній начальниця в'язниці нагадувала підлітка, якому кортіло взятися до роботи. Мої кишені були порожні, тож я одразу пішла крізь рамку.

Всередині також нікого не було. Ми йшли залом для відвідувань. Пластикові столи та прикуті до підлоги стільці чекали наступної зміни. В глибині кімнати зяяли металеві двері без вікон. Десь за ними, подумалося мені, була мати, і та камера, що обмежувала кожен із її нікчемних днів. Поки ми йшли, я торкнулася стільця й подумала про сестру і брата, які в задушливій кімнаті чекали на зустріч із матір'ю. Даліла часто валандалась тут, із різних причин, а Етан приїздив лише раз, хоча й виключно із ввічливості. Потім він написав статтю для «Санді Таймс» під назвою «Складнощі прощення». Складнощів було багато, і всі передбачувані.

Кабінет начальниці розміщувався за іншими дверима. Вона приклала перепустку до стіни та обмацала себе в пошуках ключа. Той лежав у кишені над серцем. В пластиковій рамочці на дармовисику — фотографія зграйки рудих дітей.

— Що ж, — промовила начальниця. — От ми й прийшли.

Офіс був простий: стіни в цяточку, вікно на шосе. Здається, жінці цього бракувало, тож вона додала сюди дерев'яний стіл та офісний стілець і знайшла гроші на дві шкіряні канапи для особливо делікатних розмов. На стіні висіли її сертифікати й мапа Великої Британії.

— Я розумію, ви мене вперше бачите, — почала начальниця, — та я хотіла б дещо сказати, поки до нас не приєднався юрист.

Вона вказала на канапи. Я терпіти не могла сидіти на м'яких меблях на формальних зустрічах: ніколи не знаєш, як його вмотитися. На столі перед нами стояла картонна коробка і лежав тонкий бурий конверт, підписаний іменем матері.

— Сподіваюся, мої слова не здадуться вам непрофесійними, — мовила начальниця в'язниці, — та я пам'ятаю вас і вашу родину з новин. Мої діти були тоді ще зовсім малими. Відтоді я багато думала про ті газетні заголовки, ще до цієї роботи. Мені доводиться з різним

стикатися. З тим, що потрапляє до газет, і з тим, що ні. Та навіть досі певні речі дивують, хоч і рідко. Знаєте, мені кажуть: ти такого надивилася, чим тебе можна вразити? Ну, я відмовляюся лишатися байдужою.

Жінка витягла віяло з кишені костюма. Зблизька здавалося, що його зробила дитина. Чи в'язень.

— Вашим батькам вдалося вразити мене, — зізналася вона.

Я дивилася повз. Сонце тупцювалося при вікні, не наважуючись зайти до кімнати.

— Те, що з вами сталося, просто жахливо, — додала начальниця. — Ми всі тут зичимо вам сил впоратися з цим і віднайти рівновагу.

— Повернімося до справи? — запропонувала я.

Наче актор з-за лаштунків, до кабінету зайшов адвокат. Він був у сірому костюмі, життєствердній краватці та пітняві. Коли сідав на канапу, під ним вискнула шкіра.

— Білл, — назвався чоловік і знову встав, щоб потиснути мені руку. Його комірець забруднився на згині й також посірів. — Я так розумію, — одразу затеревенив Білл, — ви теж юристка?

Він був молодшим, ніж я уявляла. Можливо, навіть молодшим за мене. Ми могли вчитися на одному потоці.

— З корпоративних питань, — відказала я і додала, щоб його підбадьорити: — На заповітах не знаюся.

— Саме тому я тут, — підсумував Білл.

Я схвально всміхнулася.

— Отже! — мовив він, постукавши по коробці. — Це особисті речі. А це — документ. — Посунув конверт до мене по столу, і я розірвала папір. У заповіті мати тремтливою рукою написала, що Дебора Ґрейсі призначає свою доньку, Александру Ґрейсі, виконавицею заповіту; що майно Дебори Ґрейсі складається з: по-перше, особистих речей, які зберігаються в Нортвудській в'язниці Її Величності; по-друге, з приблизно двадцяти тисяч фунтів стерлінгів, успадкованих від чоловіка, Чарльза Ґрейсі, після його смерті; і, по-третє, з нерухомості на Мур-Вудс-роуд, 11, в Голлоуфілді. Все це майно має бути поділене в рівних частинах між живими дітьми Дебори Ґрейсі.

— Виконавиця заповіту, — видобула я.

— Вона була певна, що обрала правильну людину, — відказав Білл. Я засміялася.

Так і бачу матір у своїй камері. Вона бавиться довгим світлим волоссям, яке відросло аж до колін. Воно таке довге, що на ньому можна сидіти, аби стати родзинкою програми на вечірці. Мати під керівництвом Білла обмірковує свій заповіт. Біллові шкода її. Білл хоче допомогти. Білл знову пітніє. Він стільки всього хоче запитати. Мати, вдаючи розгубленість, тримає ручку. Бути виконавцем чи виконавицею, пояснює Білл, — це навіть почесно. Але також і бюрократичне ярмо, ну, й доведеться спілкуватися з рештою спадкоємців. Мати — її шлунок роз'їдає рак, тож нагинати нас лишилося всього кілька місяців — точно знає, кого призначити на цю роль.

— Ви не мусите цим займатися, — сказав Білл. — Якщо не хочете.

— Я знаю, — відповіла я, і він стеновав плечима.

— Я можу пояснити вам основні моменти, — промовив. — Перелік майна дуже короткий, і багато часу це не відніме. Головне, про що я пам'ятав би на вашому місці, — треба заручитися підтримкою решти спадкоємців. Хай що ви вирішите робити зі спадком, мусите спершу отримати відмашку від братів і сестер.

Завтра пополудні я мала повертатися до Нью-Йорка. Я згадала прохолоду в салоні літака й охайні обіди, які розносять одразу після зльоту. Я вже бачила, як налаштовуюся на переліт, який стирає три попередні дні, коли я затуманювала свідомість алкоголем у вестибюлі готелю, а потім прокидаюся, і навколо теплий вечір, а чорна машина зустрічає мене, щоб доправити додому.

— Я мушу це обміркувати, — мовила я. — Зараз не надто зручний момент.

Білл передав мені шматочок паперу зі своїми номером та прізвищем, написаними на блідих сірих лініях від руки. Бюджет в'язниці візитівок не покривав.

— Чекайму від вас новин, — додав він. — Якщо ви не візьметесь, мені не завадить порада, до кого звернутися. Може, до когось із решти спадкоємців.

Я уявила собі, як він звертається до Етана, чи Гавриїла, чи Даліли.

— Може, — непевно погодилась я.

— В усякому разі, — сказав Білл, простягаючи мені коробку на долоні, — ось її речі, які зберігалися тут. Я можу віддати їх вам сьогодні.

Коробка була легка.

— Боюся, вони нічого не варті, — додав адвокат. — У неї було кілька заохочувальних купонів — за зразкову поведінку, такого плану, — але за межами в'язниці вони просто пшик.

— От невдача, — видобула я.

— Є ще одне, — втрутилася начальниця в'язниці. — Тіло.

Жінка підійшла до столу й дістала швидкозшивач із пластиковими кишеньками. В кожній із них був каталог чи флаєр. Вона розгорнула переді мною теку, як офіціант — меню, і я витріщилася на зловісні шрифти й жалібні обличчя.

— Тут є різні варіанти, — сказала вона й перегорнула сторінку. — Якщо треба. Бюро ритуальних послуг. Тут подекуди розписано детальніше: послуги, домовини, всяке таке. І всі вони місцеві — в радіусі п'ятдесяти миль.

— Боюся, ви неправильно мене зрозуміли, — відповіла на це я. Начальниця згорнула теку на сторінці з флаєром, де був зображений леопардовий катафалк. — Ми не забиратимемо тіло, — прояснила я.

— О, — видав Білл.

Начальниця ж якщо і знітилася, то добре це приховала.

— В такому разі, — сказала вона, — за правилами установи, ми поховаємо вашу матір у безіменній могилі. Вас це влаштовує?

— Так. Мене це влаштовує.

Про зустріч зі мною попросила ще капеланка. Вона запросила мене до каплички для відвідувачів, розташованої на парковці. Одна з помічниць начальниці в'язниці провела мене до приземкуватого сарайчика. Хтось звів над дверима дерев'яний хрест і почепив на вікна кольоровий глянцева папір. Дитячі вітражі. Шість рядів лав дивилися на саморобну сцену з вентилятором, кафедрою та фігурою розп'ятого Ісуса.

Капеланка чекала на другій від входу лаві. Коли я зайшла, жінка звелася мені назустріч. Все в ній було круглим і вологим: обличчя в напівтемряві, біла ряса, дві маленькі ручки, якими вона обхопила мою.

— Александро, — сказала капеланка.

— Добридень.

— Мабуть, вам цікаво знати, — завела вона, — чому я хотіла порозмовляти з вами.

Говорила з приязністю, якої спеціально вчаться. Я так і бачила її в конференц-залі дешевого готелю. Вона сидить — бейджик з іменем на грудях — і слухає презентацію про важливість пауз. «Роблячи паузи, ми даємо співрозмовнику можливість висловитися...»

Я чекала.

— В останні роки життя вашої матері я провела з нею багато часу, — нарешті озвалася капеланка. — Я і раніше працювала з нею, але протягом останніх років побачила зміни. Я сподівалася, що це вас розрадить.

— Що мене розрадить зміни в її світогляді? — перепитала я, відчуваючи, що от-от посміхнуся.

— Вона багато писала вам протягом цих років, — вела далі жінка. — Вам, Етанові та Далілі. Я чула про всіх вас. Гавриїла та Ноя. Інколи вона писала Даниїлу та Єві. Втратити дітей — найстрашніше горе для матері. Хай що вона накоїла — втратила забагато. Вона приносила всі листи мені, щоб я виправила помилки й перевірила адреси. Ви не відповідали, тож їй постійно здавалося, що ми написали на конверті щось не те.

Від глянцевого паперу в прохід між рядами відстрибнув сонячний зайчик. Я думала, що прикрашати вікна змусили ув'язнених. Тепер же уявляю, як капеланка після роботи заквітчує своє королівство.

— Я хотіла порозмовляти з вами про прощення, — оголосила вона. — Коли ви прощаєте винуватцям вашим, Отець наш, що на небесах, також прощає вас.

Жінка поклала долоню мені на коліно. Тепло її руки просочилося крізь джинси, як тепла рідина.

— Але якщо ви не прощаєте іншим їхніх гріхів, — пояснювала вона, — Бог не прощає вам ваших.

— Прощення, — сказала я, і слово застрягло мені в горлі. Я досі посміхалася.

— Ви отримали їх? — запитала капеланка. — Ті листи?

Так, я їх отримала. Я попросила тата — справжнього батька, як ви розумієте, а не те чудовисько, що немов гниль у моїх кістках¹, — знищити їх усі. Їх було легко вирізнити. Вони приходили

перезаклеєними і зі штампом-попередженням: повідомлення від в'язня Нортвудської в'язниці Її Величності.

Невдовзі після мого двадцять першого дня народження, коли я приїхала додому під час університетських канікул, тато зізнався, що не зробив так, як я просила, і виніс мені коробку з усіма тими довбаними листами.

— Я просто подумав, — сказав він, — що в майбутньому тобі може бути цікаво, тож...

Мабуть, то були зимові канікули, бо гриль тримали в сарайчику. Тато допоміг мені вивезти його надвір, і ми стояли в пальтах — він із люлькою, а я з чашкою чаю, — відправляючи папір у вогонь.

— Думаю, — відказала я капеланці, — тут зовсім інша історія. Є певні сюжети — їх багато, — які закручуються навколо відвідувань у в'язниці. Той, хто всередині, чекає на когось, хто зовні. Вони чекають, що хтось прийде і пробачить їм. Відвідувач роками обмірковував те, що сталося. Він не може вирішити, приходити чи ні. Але зрештою приходять. Зазвичай це батько або мати і їхня дитина чи нападник та жертва — по-всякому буває. Але вони таки наважуються. Між ними стається розмова. І навіть якщо відвідувач не прощає винного, останній має щось із того. Але річ у тім, що моя мати померла. А я так і не навідала її.

Я відчула принизливе бажання заплакати і опустила сонцезахисні окуляри, щоб це приховати. Капеланка перетворилася на білу примару в темряві.

— Даруйте, я нічим не можу вам допомогти, — промовила я абсурдну фразу й позадкувала вздовж ряду.

Сонце нарешті почало блякнути, і тепер можна було випити. Я уявила собі бар у готелі й перший келих, від якого важніють кінцівки. На мене чекала помічниця начальниці в'язниці.

— Ви все? — запитала вона.

На асфальті лежали довгі тіні, і, коли я наблизилася до неї, вони злилися в одного дивного звіра. Мабуть, у неї закінчилася зміна.

— Так, — відповіла я. — Я вже піду.

В машині я перевірила телефон.

«Надто життєрадісно? — писала Олівія. — Таке існує взагалі?»

Я відкрила коробку з речами матері, яка стояла в мене на колінах. Вінегрет мотлоху. Там була Біблія — очікувано. Була щітка для волосся. Ще дві липкі від скотчу вирізки з журналів. На одній — реклама відпустки в Мексиці, на іншій — реклама підгузків із рядочком рівненько викладених на білій ковдрі дітей. Була також вирізка з газети про Етанову благодійність в Оксфорді. І було три шоколадні батончики та губна помада, що вже майже закінчилася. Мати ніколи нічого не викидала.

Востаннє я бачила її того дня, коли ми втекли. Вранці я прокинулася в записяному ліжку і зрозуміла, що як швидко чогось не вдію, то тут мені й смерть.

Інколи я подумки повертаюся до нашої маленької спальні. Там, у протилежних кутках, якомога далі одне від одного, стоять два вузькі ліжка: моє та Євине. Зі стелі між ними звисає лампочка без абажура, тремтячи від кроків у коридорі. Зазвичай вона не горить, але часом, коли батькові так заманеться, не вимикається цілими днями. Він затулив вікно пласкою картонкою, намагаючись контролювати день та ніч, але їм однаково вдається просочитися до нашої кімнати. За картонкою колись був сад, а за садом — верескові болота. Ставало дедалі важче вірити, що ті місця, дикі та суворі, досі існують. У торф'яному мерехтінні видно було двометрову Зону між нашими ліжками, яку ми з Євою знали краще за всіх. Багато місяців ми прокладали маршрут одна до одної і вже знали, як перебратися через пагорби пластикових пакетів, набитих вже ніхто й не пам'ятає чим. Ми знали також і те, що для переходу через Тарілчані болота, почорнілі, застигли, майже висохлі, знадобиться пластикова виделка. Ми обговорювали найкращий спосіб подолати Піки Поліестеру, уникнувши при цьому найгіршого бруду, — піти назустріч стихії гірськими стежками чи пірнути в тунелі гнилі, хай би що там на нас чекало.

Тієї ночі я знову впісялася. Я натягнула носочки, поворушила гомілками, посмикала ногами, як плавчиня, так само як і щоранку протягом кількох останніх місяців. Двох. Чи, може, трьох. Я звернулася до кімнати з тими самими словами, з якими звернулася б до першої людини, опинившись на свободі: «Мене звать Александра

Грейсі. Мені п'ятнадцять років. Мені треба, щоб ви викликали поліцію». Потім, як і щоранку, я озирнулася до Єви.

Раніше мене приковували обличчям до сестри, тож ми могли постійно бачити одна одну. Тепер же її пристебнули спиною до мене, і нам обом доводилося звиватися, аби зустрітися поглядами. Зате мені було видно її підошви та ноги. Шкіра обтягувала найменші западинки, ніби намагаючись знайти крапельку тепла.

Єва говорила дедалі менше. Я вмовляла її, я кричала на неї, я підбадьорювала її, я співала пісень, які ми чули, коли ще ходили до школи.

— Твоя партія, — вказувала я. — Ти готова? Зараз буде твоя черга.

Нічого не працювало. Тепер, замість навчати її цифр, я повторювала їх для себе. В темряві розповідала їй історії й не чула ані сміху, ані питань, ані подиву. Була лишень тиша Зони, крізь яку до мене долинали поверхневе дихання сестри.

— Єво, — сказала я. — Сьогодні, Єво. Час настав.

Коли я поверталася машиною до міста, лише почало сутеніти. Між деревами та на полях лежало густе золотаве світло, але поміж фермерських будинків у селищах уже запала темрява.

Я розмірковувала, чи не вирушити в нічну подорож, аби на ранок дістатися Лондона. Через джетлаг краєвиди здавалися мені болісно-яскравими. Ні, я, певно, засну за кермом десь у Мідлендсі — не надто блискуча ідея. Я зупинилася на придорожній парковці і зняла номер у готелі Манчестера, де були вільні місця й кондиціонер.

***

У перший поганий рік ми тільки й говорили що про втечу. То було в Період Мотузок — тоді нас прив'язували лише вночі, та й то дбайливо, чимось м'яким. Ми з Євою спали в одному ліжку — за одну руку нас припинали до каркаса, іншими ми трималися. Батько й мати були поряд цілий день, але в нас іще були уроки (багато біблійних студій і сумнівна світова історія), фізичні вправи (біг на подвір'ї в майках і шортах; одного разу через кропиву, що росла за нашим будинком, перелізли діти з Голлоуфілда, аби поглипати й пореготати з нас) та їжа (хліб і вода, у гарні дні) без жодних обмежень руху. Наш відомий родинний портрет зробили якраз наприкінці цього періоду —

до того як почався Період Ланцюгів, коли ми, навіть за стандартами наших батьків, вже не мали належного для фотозйомки вигляду.

Ми говорили про те, щоби розірвати мотузки зубами, поцупити ножа і сховати в кишені сорочки. Можна було прискоритися під час пробіжки на подвір'ї, а потім бігти не спиняючись крізь хвіртку і далі по Мур-Вудс-роуд. Батько тримав мобільника в кишені, тож його було б не важко висмикнути. Коли я думаю про ті часи, то відчуваю глибоку зніченість, яку докторка Кей не змогла розвіяти жодним із численних аргументів. Я читала це запитання на обличчях поліціантів і журналістів, а ще медсестер, хоч ніхто й не наважився поставити його вголос. Чому ж ви не втекли, доки була така можливість?

Правда в тому, що все було не так і погано. Нам подобалося бути разом. Так, ми були стомлені, часом ходили голодні, і траплялося, батько бив нас так сильно, що фінгал на оці не сходив цілий тиждень (Гавриїл) чи чувся свист десь трохи нижче серця (Даниїл). Та ми й не уявляли, що почнеться потім. Я провела безліч ночей, копирсаючись у спогадах, як студентка в бібліотеці, змахуючи пил зі старих томів і нишпорячи на кожній полиці в пошуках моменту, коли я мусила б зрозуміти: а! отоді був час діяти! Але я не знаходжу потрібної книжки. Її взяли багато років тому та й не повернули. Батько повчав нас за обіднім столом, сприймаючи покірність за відданість, мати приходила перевірити мотузки перед сном, а рано-вранці я прокидалася поряд із Євою, відчуваючи тепло її тіла. Ми ще говорили про майбутнє.

Все було не так і погано.

Спершу я поговорила з Девлін і попросила дозволу попрацювати тиждень із Лондона. Може, більше.

— Трагедія із заповітом, — сказала вона. — Як захопливо.

В Нью-Йорку лише перевалило за полудень, але вона одразу взяла слухавку, хоч і була вже під градусом. Довкола чувся гамір ресторану в обідній час. Чи бару.

— Не впевнена, що це правильне слово, — зауважила я.

— Ну, не поспішай. Знайдемо тобі вільний стіл у Лондоні. І роботу, не сумнівайся.

Мама з татом, певно, обідають і можуть почекати. Слухавку взяла Етанова наречена. Сам він пішов на відкриття галереї і повернеться пізно ввечері. Вона чула, що я в Англії, тож мушу обов'язково заїхати

в гості, вони будуть страшенно раді. Я лишила голосове повідомлення на телефоні Даліли, хоча сумнівалася, що вона перетелефонує мені. Останньою набрала Єву. Чутно було, що вона десь на вулиці, а поряд хтось сміється.

— Тож, — сказала я. — Відьма, здається, здохла.

— Ти бачила тіло?

— Боже, ні. Я не просила його показувати.

— В такому разі чи можна бути певними?

— Я цього певна.

Я розповіла їй про будинок на Мур-Вудс-роуд. Про наш грандіозний спадок.

— У них було двадцять тисяч? Оце так новини!

— Серйозно? Після нашого розкішного дитинства?

— Ти теж бачиш, як батько загрибає гроші під себе? «Мій Бог виповнить усі ваші потреби»² — хай про що мова.

— Але сам дім, — сказала я. — Не віриться, що він досі стоїть.

— Хіба людям не подобається таке? В Лос-Анджелесі є якісь тури, здається, — по місцях убивств, зіркових смертей і таке інше. Доволі моторошно.

— Голлоуфілд у такій глушині, що екскурсії туди не проводять. До того ж і ми не те щоб Чорні Жоржини³.

— Хіба трішки не дотягуємо.

— Квитки роздаватимуть задурно.

— Ну, — докинула Єва, — якщо там проводитимуть екскурсії, варто буде поїхати. Ми зможемо розказати їм купу цікавого. Можна цілу кар'єру збудувати, якщо закон не забороняє.

— Думаю, Етан уже застовпив цю нішу, — відказала я. — Але серйозно. Що робити із цим будинком?

Поряд із Євою знову хтось засміявся, вже ближче.

— Ти де? — запитала я.

— На пляжі. Тут якийсь пообідній концерт.

— То йди. А дім...

На пляжі, де була Єва, здійнявся вітер, розносячи по морю блискуче сонячне конфеті.

— Щось радісне, — сказала вона. — Треба втнути щось радісне. Ото батько розлютився б!

- Класна ідея!
- Гаразд, я вже піду.
- Насолоджуйся концертом.
- Ти сьогодні молодчина.

План був такий: ми слідкували за батьком, як таємні агенти. В Період Мотузок ми вели нотатки в Біблії огризком олівця (Буття 19:17⁴, вже тоді ми зналися на драмі). Коли ми втратили доступ до книги, я навчилася запам'ятовувати батьків день за методом, якого навчила мене міс Глейд, коли я ще ходила до школи.

— Уяви будинок, — казала вона. — В кожній кімнаті будинку є те, що тобі потрібно викликати з пам'яті. Франц Фердинанд сповз по стіні в коридорі: його щойно застрелили. Ти заходиш до вітальні, а назустріч тобі вилітає Сербія. У неї жах — насувається війна. На кухні ти бачиш Австро-Угорщину. Та сидить за столом зі своїми союзниками. Хто там із нею?

Батько ж окупував наш будинок. Це спрощувало нам розшифрування його днів. Провівши стільки місяців в одній кімнаті, я впізнавала звук кожної мостини, клацання кожного вимикача. Я бачила, як ця туша ходить оселею.

Ми провели кілька всеношних чергувань зі своїх ліжечок, а тому знали, що прокидається він пізно. Навіть узимку його перші повільні кроки лунали вже тоді, коли було світло. Наша спальня розміщувалася в кінці коридору, а його — через двоє дверей від нашої, тож тікати вночі не випадало. Батько спав сторожко і міг наздогнати нас за кілька секунд. Інколи я прокидалася серед ночі й бачила його на порозі нашої спальні. Або ж поруч зі мною: присів біля ліжка, щось обмірковуючи. Хай про що думав, він завжди знаходив рішення і з часом зникав у темряві.

Щоранку вони з матір'ю та Ноем снідали внизу. Запах їжі заповнював будинок, ми чули, як вони моляться чи сміються над жартом, який нам не розповіли. Коли Ной плакав, батько виходив у сад. Грюкали кухонні двері. Він робив зарядку: кректіння долунало до нас крізь вікно. Інколи, перед обідом, він заходив до нас, щасливий, спітнілий і розпашілий — варвар щойно з битви, — вимахуючи рушником, немов головою ворога. Ні, ранок теж не годиться: вхідні

двері постійно замкнені, і, хоч би який шлях ми обрали: через кухню або через вікно, — батько чигав би на нас.

Це було нашим із Євою яблуком розбрату.

— Треба виходити через двері, — наполягала вона. — Вікно зависоко. Ти забула, як воно високо.

— Але тоді доведеться ламати замок нашої кімнати. Йти через весь будинок. Повз кімнату Етана. Повз батьків. Повз Гавриїла й Далілу. Вниз по сходах. А там спить Ной, а часом і мати. Це неможливо.

— Чому Гавриїл і Даліла не тікають? — запитала Єва. — Їм було би простіше.

— Не знаю, — сказала я.

Однієї ночі, багато місяців тому, я почула щось тихе і жахливе на іншому кінці коридору. Невдала спроба. Єва тоді спала, і я нічого їй не розповіла. Тепер, коли у нас була тільки тонка павутинка надії, навряд чи я могла про це розказати.

Після обіду батько був у вітальні, і звідти не долинали звуків. Я вважала, що це — наш шанс. Коли батько завмирав, увесь будинок видихав і переставав стояти наввипинки. Дека коридору приносила шепіт Даліли. Інколи Етан стукав у стіну, як коли був маленький і загорівся вивчити азбуку Морзе. Інколи заходила мати. Раніше я благала її врятувати нас, але тепер відповідала на її сповіді лише подумки і відверталася.

— Це єдиний варіант, — переконувала я Єву. — Коли він прокинеться, в нас не буде шансів.

— Добре, — відказувала вона, але я знала, що сестра ставить до цього як до гри, як до інших історій, що я розповідаю їй, аби допомогти пережити день.

Ми вже обговорювали варіант із вікном. Картон затуляв його від наших очей.

— Воно ж відчиняється? — Я вже не пригадувала ані засувки, ані того, що було під вікном: земля, бетон, трава? — Мабуть, я дійсно почала забувати, — погодилася я з Євою.

— Не думаю, що відчиняється. І його не відчиняли вже сто років.

Ми викрутилися, щоб поглянути одна на одну крізь Зону.

— Але якщо нам вдасться розбити вікно, — мовила Єва, — скільки часу в нас буде?

— Йому знадобиться кілька секунд, аби зрозуміти, що відбувається, — відповіла я. — Ще кілька, щоб добігти до сходів. Приблизно десять до наших дверей. А потім ще трохи часу, щоб відімкнути замок.

Боліла шия. Я знову лягла на подушку.

— В сумі десь двадцять, — підрахувала я.

Мізерне число зависло в просторі між нами. Єва сказала ще щось, надто тихо, і я не розібрала.

— Що?

— Тоді гаразд, — відказала вона.

— Гаразд.

Ще однією перепорою, найбільшою, як мені колись здавалося, були ланцюги. Та батько поводився незграбно. Після того, що сталося, коли він знайшов у мене «Міфи Стародавньої Греції», він не ввімкнув світло, виходячи з кімнати. Мені подобалося вважати, ніби він просто не міг дивитися на мене, та насправді він, мабуть, так напився, що й вимикача не знайшов. Хай там як, зараз це не мало жодного значення. Я розчепірила долоні якомога ширше, і він застібнув кайданки навколо великих пальців та мізинців, а не на зап'ястках. Отже: це маю бути я, і якомога скоріше.

— Він облажався, — прошепотіла я до Єви, коли переконалася, що всі вже сплять. Я чула її дихання, але сестра мовчала. Пізно. Вона також заснула.

Я спостерігала, як опускається вечір. Надворі було вже темно, але ще спекотно. Я викликала обслуговування номера, замовила два джин-тоніки і випила їх, лежачи голяка в ліжку. Я подумала, чи, бува, не пробігтися, та навколо готелю були суцільні траси, а мені не хотілося нарізати ними кола. Натомість я питиму і знайду собі компанію. Я перевдягнулася в чорну сатинову сукню та шкіряні чобітки і замовила на стійці реєстрації таксі та ще один коктейль.

В машині мені спало на думку: а непоганий поворот подій. Три коктейлі, я сама, мати померла, чуже місто довкола. Я відчинила вікно машини, наскільки було можливо. Люди юрмились у чергах перед темними входами, пили на бордюрах.

— Обіцяють грозу, — попередив водій. Він іще щось сказав, але ми стояли на перехресті, тож слова загубились у гаморі.

— Що кажете?

— Парасолька, — повторив він. — У вас є парасолька?

— Знаєте, — відказала я, — я колись тут жила.

Він зловив мій погляд у дзеркалі та розсміявся.

— Отже, є?

— Так, є.

Я попросила його висадити мене біля якогось популярного місцевого клубу. Він зупинився біля іншого готелю, дешевшого, й кивнув. Клуб розташовувався в підвальчику. Вниз вели вузькі сходи. В глибині — танцмайданчик, а над ним височіла сцена. В середині було досить людно. Я сіла за баром, замовила горілку з тоніком, розирнула в пошуках людини, яка була б не проти потеревенити зі мною.

Колись ми з Девлін так багато подорожували, що я забувала, на якому я, власне, континенті. Я прокидалася в готелі і шукала туалет там, де він був у моїй нью-йоркській квартирі. Я приїздила до аеропорту й мусила вчитуватися — справді вчитуватися — в посадковий талон, аби пригадати, куди лечу тепер. В барах я знаходила втіху — вони були однакові в усьому світі. Там завжди сиділи самотні чоловіки з однаковими історіями і люди, на вигляд втомлені ще більше, ніж я.

Я замовила джин для чоловіка за шість стільців від мене. На ньому була сорочка із золотими крилами на значку, і він саме шукав гаманець. Здавалося, напій здивував і потішив його, тож за кілька секунд він уже гладив моє плече й усміхався. Чоловік виявився старшим, ніж мені здалося на позір. Це добре.

— Привіт. Дякую за напій.

— На здоров'я. Ви у відрядженні?

— Прилетів сьогодні з Лос-Анджелеса.

— Як зворушливо.

— Та не дуже. Це звичний маршрут. Ви теж не з цих країв?

— Ні. Тепер уже ні. Ви пілот?

— Так.

— А ви перший чи другий пілот?

Чоловік засміявся.

— Перший, — відказав.

Він розповідав мені про свою роботу. Зазвичай це нудно слухати, але з ним було не так. Була в оповіді якась щирість. Він ділився спогадами про навчання в Європі та про перший невідворотний самостійний політ. Він торкався невидимої панелі приладів між нами, і, коли на його руки падало дискотечне світло стробоскопів, я бачила, як під шкірою ворухнуться маленькі м'язи. «Стаєш волоцюгою, зате багатим», — сказав він. На початку кар'єри чоловік постійно відчував тривогу, вічно думаючи про наступне приземлення, хвилями ганяючи адреналін тілом. Тепер він довіряє собі настільки, що добре спить уночі.

— Перший пілот, — повторив він, і досі посміюючись. — То що далі?

Ми трохи потанцювали, але тіла навколо були замолоді, а ми обоє ще не так багато випили. Мене зачарували дівчата, які синхронно рухались під музику. На них були майже однакові лискучі шовкові сукні, і сміялися вони як багатоголове створіння. Спостерігаючи за ними, я торкнулася власної підстаркуватої шкіри на шиї та в кутиках очей. Пілот був у мене за спиною, його пальці лежали в жолобках між моїх ребер.

— Можеш поїхати до мене в готель, — запропонувала я.

— У мене завтра рейс, я не зможу лишитися.

— Все гаразд.

— Я не хочу розчарувати тебе. Інколи...

— Я не розчаруюся.

Як водій і обіцяв, пішов дощ. Вулиці стали тихшими, блискучішими, калюжі відсвічували неоном. З машин їздили тільки таксі, але нам не вдавалося зупинити жодного. Доведеться пошукати жвавіше перехрестя. Я спостерігала за тим, як вогні міста стрибають обличчям пілота, і взяла його за руку.

— Мені потрібно, щоб усе було так, як я задумала, — пояснила я. — Інакше я відчуваю, ніби згаяла час.

— Он як? — відповів він.

Я не бачила його обличчя — він шукав машину, — але за порухом щелепи зрозуміла, що перший пілот усміхається.

В кімнаті я відчинила мінібар, шукаючи напої, але він зупинив мене і сів на ліжку. Я зняла сукню, стягла білизну, стала перед ним на

коліна. Він дивився на мене без жодних емоцій — саме на це я і сподівалася.

— Мені потрібно, щоб ти принизив мене, — мовила я.

Він глитнув.

— Розумієш, — вела далі, — мені потрібен біль.

Пальці його тремтіли. Я відчула в піхві знайомий біль, новий пульс. Я лягла на ліжко поряд із ним — на живіт, поклавши голову на руки. Він підвівся, підійшов до мене з недвозначним виразом обличчя. Доки мене не було, кімнату прибрали, і я побачила на подушці шоколадні цукерки.

Коли пілот пішов, я замовила випивку в номер і подумала про Жі-Пе. Він ніби цілий день чекав, коли я зверну на нього увагу, терпляче лишаючись поза полем зору. Іще один коктейль, і хтозна, може, я навіть йому зателефоную. У мене є його робочий номер, а він завжди відповідає, коли на нього телефонують. Що, як я приголомшена смертю матері, сама в Манчестері й мені більше нема до кого звернутися?

— А ще я на тому тижні буду в Лондоні, — додав, наче постскрипtum. — А може, затримаюся й на довше.

Я чула, що він тепер живе у передмісті з новою подружкою та маленьким псом. «Або з маленькою подружкою та новим псом, — сказала Олівія. — Точно не пам'ятаю». Я думала про той день, коли він пішов від мене. Уявляла собі, що він винайме вантажівку чи попросить друга допомогти з переїздом, але він просто запхав свої речі у дві валізи та кілька картонних коробок і чекав на таксі на вулиці. Йшов дощ, проте він відмовлявся зайти в квартиру, ніби поряд зі мною міг передумати. Не міг. Жоден із нас не міг змінити нічого. Я притягнула ноги до грудей і торкнулася шрамів на коліні — тут шкіра була гладшою. Потім я торкнулася інших шрамів. Пальці пробігли знайомим шляхом. Шрами були бездоганні — в тьмяному світлі й не помітиш. Коли я показала їх Жі-Пе, вони не викликали в нього жодного зацікавлення.

— Я їх навіть не помічав, — кинув він.

Через це він подобався мені ще більше. Ні, ми обоє були безсилі.

«Цікаво, чи закінчилася Євина вечірка», — подумала я, аби перемкнутися на щось інше. Тут було пізно, а там, де була вона, — ще

пізніше. Я вимкнула світло й накрутила будильник, аби встигнути на сніданок.

— Єво, — промовила я. — Сьогодні.

Ранок розтягнувся перед нами, плаский і безплідний. На той момент я вже багато тижнів жила з дивним болем, але сьогодні стало гірше. Кров пахла інакше. Та знов-таки, важко було відрізнити біль від очікування, що корчилося у мене в животі, наче змії, вилуплюючись із яйця.

Я перевірила кайданки — я робила так щодня, відколи батько помилився. Ліва рука висковзнула, а от фаланги правої застрягли.

— Сьогодні тепліше? — запитала я.

Спробувала знов, але стало тільки гірше. Пальці розпухли від напруження. У мене виникла ще одна ідея. Етан, який любляв читати про Дикий Захід, імовірно, назвав би її останнім патроном. Однак, якщо її реалізувати, неможливо буде відмотати все назад, а на випадок, якщо батько навідається до нас перед обідом, краще лишитися в ланцюгах. Доведеться почекати.

Батько прокинувся, і я дослухалася до його переміщень. Він важко спустився сходами, і я подумала, чи не помилилися ми. Можливо, варто зробити це зараз. Потім він пішов на кухню, і я чула ранкове бурмотіння: слова, стукіт приборів, задумливу тишу і, напевне, мовчазну молитву. Я давно зреклася батькового Бога, але заплющуючи очі, зверталася до древніших, неприборканих божеств. Я молилася вже певний час.

Коли я прокинулася знову, все ще стояв ранок. Доти я була в задушливому темному місці, на міліні свідомості. З кухні знову долинав дзенькіт приборів. Запах матиного печива підіймався сходами і згортався на підлозі нашої кімнати. В роті утворилося кілька тонких ниточок слини.

— Що ти з'їси, коли опинишся на свободі?

Ця тема зазвичай викликала жваві дискусії.

— Чай у готелі «Рітц»? — запитала я. — Чи в «Грецькій таверні»?

Єва підтягнула ноги до грудей і покашляла, нічого не відповівши, і я помітила, який дивний вигляд мають її підшви, завеликі для кістлявих гомілок, неначе туфлі клоуна.

Я привчила себе не уявляти батьків за їжею, але це мій останній день тут, тож я відпустила уяву. Вони сиділи — рука в руці — за кухонним столом. Ной розгублено дивився на них зі свого стільчика. Мати зробила яблучний пиріг і встала його розрізати. Скоринка згори була золота, присипана цукровою пудрою, а там, де фрукти намагалися вирватися назовні, лишилися ніжні западинки. Ніж застряг у верхівці, і мати натиснула сильніше. Коли їй вдалося відрізати шматочок, над столом заширяв запах гарячих фруктів. Вона подала батькові його порцію на теплій тарілці і, перш ніж узяти свою, поспостерігала, як він їсть. В його роті перекочувалася хрустка скоринка та в'язка начинка. Мати впивалася його насолодою.

Того дня вони довго обідали, і Ной ніяк не вгамовувався. Як я здогадувалася, була середина зими, і, коли двері вітальні клацнули, світло за картонкою вже почало згасати. В будинку панувала тиша.

— Ну, гаразд, — сказала я собі. — Гаразд.

Я не могла більше про це думати і просто потягнула за ланцюг.

Моя ліва рука викрутилася з металевих тенет. Припухлість на правій іще була завелика, аби пролізти крізь кайданки, хоч як сильно я втискала великий палець у долоню.

Останній патрон.

— Відвернися, — мовила я Єві. Навіть після всього, що сталося, деякі моменти приниження мені хотілося приховати від неї.

Коли Далілі було дев'ять чи десять, вона натягнула на великий палець материну обручку, і та застрягла. Даліла рідко потрапляла в халепу, тож я була просто в захваті. Сидячи на верхньому марші сходів, спостерігала за розвитком подій у ванній кімнаті. Даліла в сльозах сиділа на краєчку ванни, а мати стояла перед нею на колінах, обмазуючи мокрим милом пальці. Навдивовижу, обручка розпачливо легко зісковзнула з кісточки Даліли, приземлившись на підлозі ванної з тихим «дзеньк».

Я просунула руку крізь метал до тієї точки, де вона застрягала, й почала смикати в різні боки. Від ранкових спроб лишилися садна. Шкіра напнулася, і я бачила, що вона от-от лусне. Я закусила простирадло й почала рухатися швидше. На відміну від Даліли, плакати я не збиралася. Перерізавши шкіру, я витягла темно-червону від крові руку.

Розсміявшись, притиснула руку до грудей. Єва глипала на мене перелякано, та водночас усміхалася й показала «клас». Я виповзла з ліжка в Зону, шукаючи здоровою рукою щось тверде, аби розбити скло. Я пробігала пальцями по теплому вогкому лахмітті і чомусь іще, що ніби рухалося всередині. Я відсмикнула руку, сковтнула, продовжила пошуки. Стара їжа, маленькі гнилі черевики, пліснява на сторінках дитячої Біблії. Все м'яке та нікчемне.

Єва показала кудись пальцем, і я завмерла, подумавши, що у дверях стоїть батько. Вона похитала головою і знов показала пальцем. Я прослідкувала за її поглядом, що губився в мене під ліжком. Залізши туди тремтливою рукою, я намацала пальцями щось тверде. Дерев'яний кілок, брудний від крові й перебування в Зоні. На мить я застигла, згадавши, як він там опинився.

— Так, — погодилась я. — Так. Ідеально.

Встала на непевних ногах і почовгала до вікна. Батько не надто старався, прилаштовуючи картон, і скотч, на якому він тримався, почав уже псуватися. Я відшкрябала кілька останніх шматочків, потрошку, поки картон не лишився у мене в руках.

— Готово, — оголосила я й опустила його на підлогу. До кімнати ринуло світло.

Єва затулила обличчя руками. У мене не було часу роздивитися кімнату в денному світлі. Час було бігти. Я перетнула Зону. Проклавши маршрут, ми дізналися, що між нашими ліжками всього три кроки. Я взяла сестру за руку, точно як ми робили, коли спали в одному ліжку, коли все ще було не так і погано. Вона не ворушилася. Тепер я добре бачила її хребет, відкриті ділянки шкіри на голові і те, яких зусиль вимагає кожен вдих. Я розуміла, що після того, як розіб'ю вікно, час піде на секунди. Мізерні секунди, які ми так довго обмірковували, почнуть спливати.

— Я повернуся по тебе, — пообіцяла я. — Єво!

Її рука затріпотіла в моїй.

— Ми скоро побачимося, — додала я.

Занесла дерев'яного кілка за спину.

— Прикрій обличчя, — прошепотіла я.

Час тиші минув. Я ударила кілком по нижньому кутку вікна. Воно тріснуло, та не розбилося. Я знову замахнулася по вікно, і цього разу шибка розлетілася на друзки. Внизу загорлав Ной. Крізь крик до мене

долинали кроки з-під нашої кімнати й материн голос. Хтось уже був на сходах. Я спробувала була змахнути скалки з підвіконня, натомість загнавши одну в долоню. Скла було забагато, а часу — замало.

Я поставила одне коліно на підвіконня й підтягнула інше, сівши обличчям на вулицю. Хтось уже був біля дверей. Замок повертався. Я обіцяла собі не дивитися вниз. Перекинулася на живіт і на мить завмерла — наполовину в кімнаті, наполовину в морозному повітрі.

— Нам треба опуститися якомога нижче, — пояснювала я Єві раніше, — поки ми не повиснемо на карнизі. Так ми будемо ближче до землі й пом'якшимо падіння.

Відчинилися двері, в них майнув батько. Його силует у дверній рамі. Я відпустила тіло, але руки були заслабкі, щоб втримати мене, як планувалося, тож я одразу впала.

Трава була мокра, але земля під нею — мерзла. Під час приземлення щось у правій нозі зламалося. Так падає будівля, підмурок якої підірвали. Хрускіт рознісся подвір'ям. Я упала на долоні, загнавши скалку глибше. Повітря було надто холодне, щоб дихати, і я відчувала сльози на очах. «Господи, вставай», — шепотіла собі. Повільно випроставшись, я смикнула футболку до колін і тут у дверях кухні побачила матір.

Я думала, що вона кинеться до мене, але ні. Губи її ворушилися, та я чула тільки пульсацію крові у вухах. Іще секунду, останню, ми споглядали одна одну, а потім я кинулась навтіки.

Хвіртка в саду стояла незамкнена. Я прошкандибала навколо будинку, вздовж стін, а потім вийшла на дорогу, слідуючи за білою розміткою посередині. Вечір був холодний, темно-синій. Я пам'ятала цю місцину — Мур-Вудс-роуд і тихі поодинокі будинки. Вікна мерехтіли, наче віктарі в напівтемряві. Батько, певно, йшов за мною назирцем. Я не могла витрачати час, стукаючи в двері: він схопить мене ще того, як люди відчинять. Я відчувала, як його важкі долоні ляжуть мені на плечі. Я кричала, намагаючись вирвати їх із віталень, підняти з канап, відірвати від новин. На деревах перед дверима висіли веселі гірлянди, вітаючи мешканців, і я отетеріло подумала: Різдво.

Дорога кривуляла донизу. В мене підвернулася нога, і я врізалась у мур уздовж траси, хапаючись за мокрі камені. Віднайшовши рівновагу, пішла далі, тепер у тіні. Підшви хлюпотіли по замерзлому листю й калюжах — ровесниках зими. Біль накриє мене за кілька

секунд, неначе пробудження. Коли хвиля болю сягне мене, не зважати вже не вдасться.

Мені було видно кінець Мур-Вудс-роуд. Там, за нею, готові її промайнути, горіли фари. Я побігла просто на них, піднявши руки вгору, немов капітулюючи, і водійка зупинилася просто переді мною. Відчуваючи тепло капота під долонями, я лишала на ньому іржаві криваві плями. Проти світла я бачила, як силует водійки вибирається з-за керма і виходить до мене в промені фар. На ній був костюм, в руках вона тримала мобільний телефон і здавалася мені чомусь такою яскравою та чистою, неначе прибулець із геть іншого світу.

— Господи, — мовила вона.

— Мене звуть, — сказала я, — Александра Ґрейсі...

Решти я не могла видобути з себе. Я озирнулася на Мур-Вудс-роуд: вулиця стояла тиха, незворушна. Я сіла на дорогу й потягнулася до жінки, а вона дозволила тримати її за руку, поки викликала поліцію.

Уночі я прокинулася, замерзши під кондиціонером, і натягнула на себе ковдру. На вулиці вже було світло, та звуки машин не долинали. Приємно було отямитися отак, маючи до ранку ще кілька годин. Коли так ставалося, я почувалася краще.

Засинаючи, я здригнулася. Згадала, як вистрибнула у вікно п'ятнадцять років тому. Падіння — напівспогад і напівсон. Біль розлився коліном. Мати на порозі кухні. Я підводжуся. Стою в саду, в зимових сутінках, в самій лише брудній футболці. Нога волочиться за мною, ніби тягарець на кайданах. Як легко їй було б мене спинити! Цього разу вві сні, я дослухаюся. Цього разу її слова гучніші за калатання серця.

— Біжи, — каже вона.

Трохи північніше їй риють могилу, орудуючи лопатами в теплому світлі рожевого світанку, щоб поховати до схід сонця. Вона сказала «Біжи».

¹ Алюзія на Прип. 12:4 (всі цитати з Біблії подаються у перекладі Івана Хоменка).

² Флп. 4:19.

³ Мається на увазі відома нерозкрита справа про вбивство Елізабет Шорт, помертно відомої як Чорна Жоржина, у Лос-Анджелесі 1947 року.

⁴ А як вивели їх поза місто, один сказав: рятуй своє життя, не оглядайся позад себе й не зупиняйся ніде в усій околиці! Тікай у гори, щоб ти не загинув.

2. Етан (Хлопець А)

Дзвінок від Етана випередив будильник. Звуки навколо брата могли стати саундтреком для реклами ідеального ранку: він довго бігав уздовж ріки, він годував пса, він розбивав яйця на сніданок.

— Розкажи мені все, — сказав.

Так я і зробила. Етан зрадів, почувши, що серед материних речей знайшлася його стаття. Він попросив мене переповісти зміст, щоб зрозуміти, з якого вона проєкту.

— А, ця. Це досить стара.

— Добре, що в неї не було доступу до «Таймс», — відказала я, — та «Складнощів прощення».

Брат проігнорував мої слова.

— Ти ж побудеш трохи? — запитав Етан. — Ти ж *виконавиця заповіту* і все таке.

— Попрацюю тиждень із Лондона. Подивимося, як буде. Можливо, нам доведеться навідатися до будинку.

Я майже чула його думки, коли він обмірковував цю ідею, пригадуючи вікна, садок, вхідні двері та решту дверей усередині. Кожну з кімнат. Я зіпсувала йому ранок.

— Знайдемо час. Слухай. Сідай на п'ятничний вечірній потяг до Оксфорда і приїзди до нас із Аною. Ти сто років тут не була. Було б класно побачитися до весілля.

— Усе залежатиме від роботи. Не знаю, на скільки я зможу лишитися.

— Ну то поясни їм, що в тебе мати померла. Нехай дадуть тобі невеличку перерву.

Загавкав пес.

— Бляха, — вилаявся Етан.

— Може, й справді приїду.

— П'ятниця. Зателефонуй, коли сядеш на потяг.

На початку — та й наприкінці теж — були тільки ми з Етаном. Народжені першими, усиновлені останніми.

Нам почали підшукувати родини за декілька місяців після нашого порятунку. Я майже нічого не пам'ятаю про той період. Кожна згадка здається перебільшеною, так ніби я взяла чужу історію й ототожнила її з головним героєм. Розбудивши мене за кілька днів і кілька операцій після втечі, медики повели мене до ванної кімнати й почали мити. З-під бруду повільно проступала моя шкіра, біліша, ніж мені пам'яталося. Менемили дуже довго, і щоразу, як вони зупинялися, я просила продовжувати. Бруд був у моїх вухах, у згинах ліктів, між пальцями ніг. Коли вони закінчили, я вхопилася за ванну й відмовлялася вилазити.

— Що, як десь іще лишився бруд? — казала я, бажаючи назавжди лишитися в теплій воді. Це навіювало мені думки про море в Греції, де ми з Євою планували жити.

Обличчя та плечі обросли тонким пухом.

— Тіло намагалося тебе зігріти, — сказала одна з медсестер, коли я запитала її чому. Вона не дивилася на мене, аж поки не вийшла з кімнати. Синці перетворилися на жовтуваті плями, а кістки почали ховатися під плоттю й підшкірним жиром.

Я просто не могла повірити, що людям не подобається лежати в лікарні. Як можна взагалі кудись хотіти звідси? У мене була власна палата. Мене годували тричі на день. У мене були терплячі лікарі, які пояснювали мені, що відбувається з моїм тілом і чому їм треба відкинути ковдру. Всі медсестри ставилися до мене дбайливо, і часом, коли вони йшли, я плакала в чистій тихій палаті, як плачуть від чужої доброти в розпал жахливого дня.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

Рекомендована література

[Останній, хто помре](#)

Перейти до категорії
Трилер

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ